

BESZÁMOLÓ

a Római Katolikus Egyházi Gyűjtemény Sárospatak 2009. évi tevékenységéről

A Római Katolikus Egyházi Gyűjtemény 2009-ben befejezte a könyvtári és muzeális anyagának teljes átköltötését a plébánia épületéből a felújított Szent Erzsébet Házba.

Az elmúlt két év pályázatainak forrásai teremtettek lehetőséget a szakmailag megfelelő raktári és kiállítási berendezések beszerzésére. Így elkezdődött a könyvtári raktár berendezése az emeleten, olvasóterem kialakítása a földszinten. Ebben az évben készült el az új katalógusszekrény. Lehetőségünk volt a könyvtárat az ajándékozások mellett vásárlással is gyarapítani.

A raktárhelyiség egyszerre ad helyet a könyvtári és múzeumi anyagnak. Pályázati támogatással korszerű textiltároló szekrényt vásároltuk, amelyben a miseruhák és egyházi textilek megfelelően tárolhatók.

Az emeleten berendeztük az oktatás és rendezvények céljára szolgáló ötven fős konferencia és koncert teremünket. Ebben az évben készült el két 17-18. századi jezsuita könyvszekrény restaurálása, amelyek az emeleti folyosó reprezentatív berendezései, ugyanakkor raktározásra is szolgálnak. A plébániai 19. századi könyvszekrények felújítás és kiegészítés után a konferenciaterem berendezését gazdagítják és lehetővé teszik a muzeális könyvek tárolását.

Az év során a körömi plébánián lévő „18-19. századi enteriőrök” kiállításunk több darabját átszállítottuk Sárospatakra.

Az NKA Könyvtári Szakkollégiumától nyert pályázat segítségével elvégeztettük a muzeális könyvvállományunkból 2500 db könyv tisztítását és konzerválását, és elkészült a sérültebb darabok restaurálási programját.

A szakmai munkánk fontos része, hogy nyitott, a keresztény értékeket vonzóan bemutató programokkal minél több embert megszólítsunk. Ezt a célt szolgálja két állandó kiállításunk a „Házad ékessége” – egyházművészeti és a „Hódolat Szent Erzsébet előtt” című kortárs képző- és iparművészeti kiállítás, valamint 2009-ben megrendezett két időszakos tárlat. A papság éve alkalmából a sajszentpéteri plébánián Demeter István egykori plébános festészeti hagyatékából nyitottunk meg egy állandó kiállítást.

2009-ben megnyertük a Kassai Dóm Gótikus Utak Gyöngye Alapítványával közösen beadott EU-s pályázatunkat, melyben a Sárospatakot Kassával összekötő Szent Erzsébet Út létrehozásának konkrét programját dolgoztuk ki. A program 2009. június 15-én indult és 2011. június 14-én zárul.

A Szent Erzsébet Ház ad otthont a Gyűjtemény mellett a Szent Erzsébet Történelmi Társaságnak és a Szent Erzsébet Út Alapítványnak, melyekkel közösen a sárospataki Szent Erzsébet tisztelethez kapcsolódó rendezvények, programok, szervezői és lebonyolítói vagyunk. Ezek közül kiemelkedik az idei XVII. Szent Erzsébet Ünnepek pünkösdkor és a II. Őszi Szent Erzsébet Napok 2009. november 17-19-én, mely a sárospataki plébániával közös rendezvényünk.

2009. június 26-28 között rendeztük meg a HÁLÓ találkozót, a katolikus közösségek kárpát-medencei regionális találkozóját, melynek központi témája a közösség volt. Erről Laurent Fabre a Chemin Neuf közösség alapítója tartott előadást.

A Ház ad otthont a Chemin Neuf Közösség Net for God estéinek minden hónap harmadik csütörtökjén. Itt van az Árpád-házi Szent Erzsébet Történelmi Társaságnak, valamint a Szent Erzsébet Út Alapítványnak a székhelye, és a rendezvényeiket – társasági gyűlések, kuratóriumi ülések – itt tartják. E két civil szervezet szponzorálás és pályázatok révén segíti a Ház fenntartását.

A Gyűjteménynek, feladatát társadalmi munkában végző vezetője Kuklay Antal atya mellett, jelenleg két teljes munkaidős alkalmazottja van. Az egyiküket pályakezdő munkanélkülieknek járó támogatással tudtuk alkalmazni, ami 2010. februárjában lejár. E mellett egy félállású és két részmunkaidős munkatársunk van, akik áprilistól november végéig a látogatókat fogadják és a sárospataki Bazilikát is bemutatják.

A 2009. évi központi gyűjteményi támogatás lehetővé tette, hogy nagyon takarékos gazdálkodás mellett a Szent Erzsébet Házat fenntartsuk és a munkatársak bérezését megoldjuk. A Gyűjteményben folyó szakmai munka feltételeit pályázatokból teremtjük elő.

Tervek 2010-re

A gyűjtemény mindhárom tevékenységi területén – könyvtár, levéltár, múzeum – tovább folytatjuk az új épületben a berendezkedést.

A könyvtár múzeális anyagának tavalyi tisztítási, és konzerválási munkái után az idén az NKA -tól nyert pályázati pénzből több száz kötet kötésjavítási munkáit végeztetjük el, valamint előkészítjük az egyedi restaurálást kívánó darabok pályázatát. A könyvtár az ORBIS programról új számítógépes nyilvántartó rendszerre áll át. Az Egri Főegyházmegyei Könyvtárhoz csatlakozva a Corvina rendszert vásároljuk meg.

Az átköltözés befejezése után elkezdjük a tárgyak revíziózását, fotózását, amivel a leírókartonjainkat ki kell egészíteni. Ebben az évben tervezzük az adattár kialakításának elkezdését.

Kiállításaink közül folyamatosan látogatható a *Házad ékessége* egyházművészeti, valamint a *Hódolat Szent Erzsébet előtt* kortárs képző- és iparművészeti kiállítás.

Március 19-én nyitjuk Thuronyi István Franciaországban élő, festőművész, a Chemin Neuf közösség tagja képeinek kiállítását. 2010. április 30-án kerül sor Kontuly Béla: *Szent Erzsébet* oltárképének valamint Erzsébet botjának bemutatására. Július 16-tól Orient Enikő textilművész munkáiból nyílik év végéig tartó kiállítás.

A Szent Erzsébet Ház ad otthont a Gyűjtemény mellett a Szent Erzsébet Történelmi Társaságnak és a Szent Erzsébet Út Alapítványnak, melyekkel közösen a sárospataki Szent Erzsébet tisztelethez kapcsolódó rendezvények, programok, szervezői és a kapcsolódó kiadványok elkészítői vagyunk. Ezek közül kiemelkedik a Pünkösdi Szent Erzsébet Ünnepe és a III. Őszi Szent Erzsébet Napok 2010. november 17-19-én.

Folytatódik az együttműködés a Szent Erzsébet Út Alapítvánnyal a *Magyarország – Szlovákia Határon Átnyúló Együttműködési Program 2007-2013, HU-SK 2008/01/ 1.3.1. keretén belül benyújtott „Szent Erzsébet útján a Rákócziak földjén” című pályázati program megvalósításában.* E program keretében a Sárospatakot Kassával összekötő gyalogos zarándokút kiépítése történik, a hozzá kapcsolódó kiadványok, honlap elkészítése valamint konferenciák, műhelymunkák szervezése a programba bekapcsolódó települések azok egyházi és kulturális intézményei számára.

Ugyanennek a pályázati programnak a második fordulójára beadott terveink szerint 2010 júniusától megkezdődhet a Szent Erzsébet Ház infrastrukturális fejlesztése: a pince rekonstrukciója, tanulmányi raktárként kőtár kialakítása, az akadálymentesítést szolgáló lift megépítése, a ház környezetének rendbetétele, zarándokfogadó kialakítása valamint egy fedett szabadtéri kőtár megépítése.

Ebben az évben Gyűjteményünk is bekapcsolódik a Magyar Katolikus Kultúra Napjai rendezvénysorozatba.

Sárospatak, 2010. január 29.